

การพัฒนาอรรถาภิธานสารสนเทศศาสตร์ด้านการบริการสารสนเทศ รองศาสตราจารย์กฤติกา จิวลักษณ์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาอรรถาภิธานสารสนเทศศาสตร์ด้านการบริการสารสนเทศการวิจัยนี้เป็นการวิจัยประยุกต์ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตำราภาษาไทย จำนวน 210 ชื่อเรื่อง บทความทางวิชาการภาษาไทย จำนวน 225 บทความ ตั้งแต่ พ.ศ. 2548-2560 และหนังสืออ้างอิงภาษาไทย จำนวน 5 ชื่อเรื่องและกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกที่ร่วมพิจารณาตรวจสอบอรรถาภิธาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบบันทึกข้อมูลที่ใช้ในการรวบรวมคำศัพท์ และการสนทนากลุ่มซึ่งครอบคลุมประเด็นหลักๆ คือ การคัดเลือกคำศัพท์ที่สอดคล้องและครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาด้านการบริการสารสนเทศ ความถูกต้องของการวิเคราะห์คำศัพท์ และการจัดลำดับชั้นคำศัพท์

วิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกข้อมูลมาวิเคราะห์หาความถี่โดยการนับจำนวนของคำศัพท์ที่ปรากฏในแต่ละความสัมพันธ์ (USE, UF, BT, NT, RT ฯลฯ)

ผลการวิจัย พบว่า มีคำศัพท์ที่ปรากฏในแต่ละความสัมพันธ์ รวมทั้งสิ้น 481 คำ จำแนกเป็นศัพท์หลักจำนวน 85 คำ คำศัพท์ที่มีความหมายกว้างกว่าศัพท์หลัก (broader term -- BT) จำนวน 83 คำ คำศัพท์ที่มีความหมายแคบกว่าศัพท์หลัก (narrower term -- NT) จำนวน 121 คำ คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับศัพท์หลัก (related term -- RT) จำนวน 192 คำ คำศัพท์ที่ไม่ใช่เป็นศัพท์หลัก แต่เป็นการโยงมาจากศัพท์หลัก (usedfor -- UF) จำนวน 48 คำ และคำศัพท์ที่กำหนดให้เป็นศัพท์หลักซึ่งเป็นการโยงไปยังศัพท์หลัก (USE) จำนวน 35 คำ

การนำผลการวิจัยไปใช้

- การสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับอรรถาภิธานสารสนเทศศาสตร์ด้านการบริการสารสนเทศ โดยการประมวลคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องนำมาจัดกลุ่ม กำหนดรหัส และแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำศัพท์ในกลุ่มตามลำดับชั้น ครอบคลุมคำศัพท์ที่มีความหมายกว้าง ศัพท์ที่มีความหมายแคบ และโยงคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกัน โดยนำเสนอในรูปแบบของอรรถาภิธานสองภาษา คือ ภาษาไทย-อังกฤษ โดยใช้ภาษาไทยเป็นหลักและกำกับด้วยภาษาอังกฤษในคำศัพท์ทุกคำ ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จะยังประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

- การพัฒนาอรรถาภิธานเพื่อควบคุมคำศัพท์เป็นทางเลือกหนึ่งที่สามารถแก้ไขปัญหาเรื่องความหลากหลายของการใช้คำศัพท์ และคำศัพท์ที่เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย อรรถาภิธานเป็นศัพท์ควบคุม (controlled vocabulary) หากเปรียบเทียบกับหัวเรื่อง (subject headings) ซึ่งเป็นศัพท์ควบคุมเช่นเดียวกัน จะพบว่า ด้วยโครงสร้างความสัมพันธ์และกฎเกณฑ์ในรายละเอียดของศัพท์ควบคุมแบบอรรถาภิธานมีความซับซ้อนกว่าหัวเรื่อง และสัญลักษณ์แทนความสัมพันธ์มีรูปแบบและความหมายเฉพาะตัวดังนั้นการเลือกใช้คำศัพท์จากชุดคำศัพท์แบบอรรถาภิธานจึงมีความเฉพาะเจาะจงมากกว่า

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

ขอเชิญเข้าร่วมการจัดการประกวดผลงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ดีเด่นด้านความเท่าเทียมระหว่างเพศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลงานวิชาการด้านความเท่าเทียมระหว่างเพศที่มีคุณภาพ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานด้านการส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ และยกย่องประกาศเกียรติคุณให้แก่นักวิจัย นิสิต และนักศึกษาที่มีผลงานทางวิชาการด้านความเท่าเทียมระหว่างเพศที่มีคุณภาพ ตลอดจนนำผลงานที่ได้รับรางวัลไปเผยแพร่ และนำไปใช้ประโยชน์ต่อการทำงานด้านความเท่าเทียมระหว่างเพศทุกระดับ ผู้สนใจสามารถดูรายละเอียดและดาวน์โหลดได้ที่ <http://www.dws.go.th> หรือ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม ได้ที่ กลุ่มเลขานุการคณะกรรมการระดับชาติ กองส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ หรือ โทร. 0 2642 7745

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

ขอเชิญส่งข้อเสนอโครงการวิจัยทางด้านวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ตั้งแต่บัดนี้จนถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2563 เพื่อขอรับทุนอุดหนุนวิจัยจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยแบ่งกรอบการวิจัยทางวัฒนธรรมออกเป็น 2 เรื่อง ได้แก่ 1) มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับแนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรม ประเพณี และเทศกาล และ 2) ค่านิยมในสังคมไทย โดยผู้ที่ประสงค์จะขอรับทุนต้องส่งแบบเสนอโครงการวิจัย พร้อมแนบไฟล์ในรูปแบบ MS Word และ PDF มาที่ research.docp@gmail.com และจัดส่งต้นฉบับแบบเสนอโครงการวิจัย จำนวน 10 ชุด มาที่กลุ่มวิจัยและพัฒนา กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรม หรือ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม ได้ที่ โทร. 0 2247 0013 ต่อ 1308

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ขอเชิญเข้าร่วมการประชุมวิชาการระดับชาติ ศึกษาศาสตร์วิจัย ครั้งที่ 7

“นวัตกรรมการศึกษาเพื่อการเปลี่ยนแปลงสู่ความเสมอภาค” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีในการนำเสนอผลงานวิจัยด้านการศึกษา เปิดโอกาสให้นักวิจัยมีโอกาสแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นจากประสบการณ์วิจัยของแต่ละคน อันจะนำไปสู่การเกิดแนวคิด หรือแนวทางในการพัฒนางานวิจัยหรือการทำงานวิจัยร่วมกันต่อไป และเพื่อสร้างเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทางการศึกษาอันจะเป็นประโยชน์ในการสร้างความเข้มแข็งทางการวิจัย ระหว่างวันที่ 2 - 3 กรกฎาคม 2563 ณ โรงแรมहरรรษา เจบี หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผู้สนใจสามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมและลงทะเบียนเพื่อนำเสนอผลงานวิชาการและเข้าร่วมการประชุมได้ทางเว็บไซต์ www.edumis.pn.psu.ac.th/erc2020 หรือสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ นายบุญคอรี่ แก้วกับทอง และนางสาวเปรมวดี โกมลตรี ผ่านอีเมล grad.edupsu@gmail.com. โทร. 0 864892968 หรือประสานงานผู้ดูแลระบบ นายพิภัตน์ เผ่าจินดา โทร. 0841956969

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ได้จัดทำวารสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นเวทีวิชาการสาธารณะให้แก่ คณาจารย์ นักวิชาการ และผู้สนใจได้นำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้และความคิดเห็นทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์สู่สาธารณชนและวงวิชาการ โดยเปิดรับผลงานวิชาการประเภท บทความวิจัยและบทความวิชาการ โดยวารสารได้รับคัดเลือกเข้าสู่ฐาน TCI และจัดคุณภาพให้เป็นกลุ่มที่ 2 ซึ่งได้รับการประเมินคุณภาพวารสารจากศูนย์ดัชนีอ้างอิงวารสารไทย ผู้สนใจสามารถดูรายละเอียดได้ที่ <http://so05.tci-thaijo.org/index.php/hssnsru/index> หรือ โทร. 0 5621 9100-29 ต่อ 2202

มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้จัดทำวารสารการพยาบาลและสุขภาพ (Journal of Nursing and Health Sciences) ซึ่งบรรจุอยู่ในฐานข้อมูลการอ้างอิงวารสารไทยที่เรียบบ้อย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่ผลงานทางวิชาการงานวิจัย งานสร้างสรรค์ทางการพยาบาลและศาสตร์ทางสุขภาพ โดยกำหนดเผยแพร่ปีละ 3 ครั้ง คือ ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน) ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม) และฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม) ผู้สนใจสามารถกรอกข้อมูลที่ระบบ Thaijo เว็บไซต์ <http://he01.tci-thaijo.org/index.php/NurseNu> หรือ โทร. 05596 6656

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ได้จัดทำวารสารวิชาการ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้คณาจารย์ นักวิชาการ และนักวิจัย ได้ใช้เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการและผลงานวิจัย มุ่งเน้นสาขามนุษยศาสตร์ ภาษาและวรรณคดี ศิลปกรรมนาฏศิลป์และการแสดง และสาขาสังคมศาสตร์ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ และการจัดการชุมชน โดยเปิดรับผลงานวิชาการประเภท บทความวิจัยและบทความวิชาการ โดยวารสารได้รับคัดเลือกเข้าสู่ฐาน TCI และจัดคุณภาพให้เป็นกลุ่มที่ 2 ซึ่งได้รับการประเมินคุณภาพวารสารจากศูนย์ดัชนีอ้างอิงวารสารไทย ผู้สนใจสามารถดูรายละเอียดได้ที่ <http://research.dru.ac.th/h-journal//index.php> หรือ โทร. 0 2890 1801 ต่อ 2142

สถาบันสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล ได้จัดทำวารสารวิชาการ “สิทธิและสันติศึกษา” (Journal of Human Rights and Peace Studies) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีสำหรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการและงานวิจัย ตลอดจนเพื่อการพัฒนาองค์ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษารวมทั้งงานวิชาการด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง โดยตีพิมพ์เผยแพร่ทั้งในภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และวารสารได้รับคัดเลือกเข้าสู่ฐาน TCI และจัดคุณภาพให้เป็นกลุ่มที่ 2 ซึ่งได้รับการประเมินคุณภาพวารสารจากศูนย์ดัชนีอ้างอิงวารสารไทย ผู้สนใจสามารถดูรายละเอียดได้ที่ <http://www.tci-thaijo.org/index.php> หรือ โทร. (662)441 0318-9 ต่อ 2140